

استفتائات احرام

استفتائات احرام

[۲۹۱] س کسی در وقت احرام این طور قصد می کند: محرم می شوم یا احرام می بندم، برای عمره تمتع یا غیر آن، با توجه به این مسأله که فرموده اید نیت احرام لازم نیست، بلکه ممکن نیست، این احرام چه صورت دارد؟

ج - به احرام ضرر نمی زند هر چند قصد احرام لازم نیست [۱] و احرام امر قصدی نیست [۲]، بلکه اگر شخص به قصد حج یا عمره تلبیه بگوید محرم می شود هر چند قصد احرام نکند.

[۲۹۲] س - زنی قبل از احرام برای عمره تمتع، می دانست که عادت ماهانه او ده روز است و قبل از احرام حج، اعمال عمره تمتع را نمی تواند انجام دهد، مع ذلک، نیت عمره تمتع کرد، آیا در برگرداندن نیت احرام عمره تمتع به حج افراد، باید چه کند؟

ج - نیت را به حج افراد برگرداند [۳] و اشکال ندارد، بلی اگر با التفات به اینکه نمی تواند عمره تمتع را انجام دهد و اگر انجام دهد صحیح نیست به نیت عمره تمتع محرم شود، صحت این احرام، بلکه حصول جدّ به آن، محل اشکال است. [۴]

[۲۹۳] س - مردها معمولاً برای احرام، یک حوله به عنوان لنگ به کمر می بندند و یکی هم بر روی شانه ها می اندازند، ولی بعضی افراد برای اینکه موقع وزش باد و یا سوار شدن ماشین عورت آنها ظاهر نشود اضافه بر آن دو حوله، یک متر چلوآر ندوخته از وسط پا عبور می دهند به نحوی که دو طرف پارچه از جلو و عقب زیر حوله قرار می گیرد، آیا این عمل صحیح است یا اشکال دارد؟

ج - اشکال ندارد. [۵]

[۲۹۴] س - آیا می شود برای کسی که قادر بر تلبیه گفتن نیست نایب گرفت یا خیر؟

ج - اَحْرَس (لال) باید با انگشت به تلبیه اشاره کند و زبانش را هم حرکت دهد [۶]، و نایب گرفتن کافی نیست. [۷]

[۲۹۵] س کسی که در گذشته حج واجبش را انجام داده و بنا دارد حج مستحبیه جا آورد، ولی از روی ناآگاهی و یا فراموشی در نیت احرام عمره می گوید «احرام عمره تمتع از حج تمتع از حجة الاسلام می بندم قریة الی الله»، آیا آوردن و در نیت داشتن حجة الاسلام، در حالی که حج مستحبی است، اشکال دارد یا خیر؟

ج - اشکال دارد [۸]، مگر آنکه اشتباه لفظی باشد و قصدش این بوده عمره ای که وظیفه او است انجام دهد و اسمش

را حجة الاسلام گذاشته باشد. [۹]

[۲۹۶] س - اگر کسی بداند در صورت صحیح نگفتن تلبیه، محرم نمی شود و تلبیه را غلط بگوید و اعمال حج را انجام دهد، آیا اعمالش صحیح است یا نه؟

ج - چنانچه [۱۰] از روی عمد بوده صحیح نیست و اگر عمداً نبوده و از روی فراموشی یا ندانستن مسأله بوده، در فرض مرقوم بعید نیست صحت عمل. [۱۱]

[۲۹۷] س - اگر کسی تلبیه را غلط بگوید و بعد از وقوفین و قبل از اتمام اعمال حج فهمید که صحیحاً محرم نشده است، آیا وظیفه او نسبت به سایر اعمال، و همچنین عمره قبلی او چگونه است؟

ج - با فرض اینکه بعد از وقت جبران متوجه شده [۱۲] بعید نیست صحت عمل [۱۳]، لکن احوط عدم اکتفا به این حج است و این احتیاط ترک نشود. [۱۴]

[۲۹۸] س - ترجمه تلبیه «لَبَّيْكَ، اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ» چیست؟

ج - ترجمه جمله مذکور چنین است: [۱۵] «اجابت می کنم دعوت تو را، خدایا! اجابت می کنم دعوت تو را، اجابت می کنم دعوت تو را، شریکی نیست مر تو را، اجابت می کنم دعوت تو را». و اگر کلمه «دعوت» را هم نگوید کفایت می کند در مواردی که باید ترجمه را بگوید.

[۲۹۹] س - لباس احرامی که معلوم نیست از درآمد منبر است یا وجوهات شرعی، آیا لازم است خمس آن را بدهد؟

ج - با فرض شک، لازم نیست، هر چند احتیاط مطلوب است. [۱۶]

[۳۰۰] س - کسی که به دیگران تلقین نیت و تلبیه می کند و خودش فراموش کرده است که نیت نماید، وظیفه اش چیست؟

ج - اگر به قصد انجام عمره یا حج تلبیه نگفته، محرم نشده است و باید در صورت امکان به میقات برگردد و اگر ممکن نیست به خارج حرم برود [۱۷] و مجدداً محرم شود. [۱۸]

[۳۰۱] س - آیا لباس احرام منحصر در دو جامه است و بیشتر نباید باشد؟

ج - مقدار واجب آن دو جامه است و زیادتیر مانع ندارد.

[۱] آیه الله اردبیلی: نیت احرام از نیت عمره یا حج جدا نیست؛ بنابراین کسی که به قصد انجام دادن عمره یا حج لبیک می گوید، در واقع محرم شده است و احرام بستن به نحو مذکور در سؤال ضرری به احرام نمی زند.

آیات عظام بهجت، سبحانی، گلپایگانی، مکارم: لازم است و تفصیل این مسأله در ذیل بحث نیت در واجبات احرام گذشت.

آیه الله تبریزی، آیه الله خویی: همین که به قصد عمره و یا حج تمتع تلبیه واجب را گفت، محرم می شود و قصد احرام، همین است.

[۲]. آیه الله سبحانی: در ذیل مسأله ۲۵۱ گذشت.

آیه الله نوری: قصد احرام به این است که قصد احرام حج یا عمره کند و لازم است که احرام را به این قصد انجام دهد.

[۳]. تفصیل نظریه آیات عظام در مسأله ۲۲۱ گذشت.

آیه الله بهجت: در صورتی که قصدش انجام وظیفه بوده کفایت می کند و حج افراد به جا می آورد. (مناسک، س ۴۱).

آیه الله تبریزی: این در صورتی است که در حال احرام حایض باشد چنانکه ظاهر سؤال است ولی اگر بعد از احرام حایض شد مخیر است بین اینکه حج افراد به جا آورد و بعد از فراغت، عمره مفرده به جا آورد و بین اینکه اعمال عمره تمتع را بدون طواف و نمازش به جا آورد به این ترتیب که سعی و تقصیر نموده و برای حج احرام بسته به عرفات و منی برود و پس از فراغ از اعمال منی قضای طواف عمره و نماز آن را قبل از طواف حج به جا آورد.

آیه الله خویی: اگر در حال احرام تا آخرین زمان ممکن برای اتیان اعمال عمره تمتع حایض بوده، فتوای ایشان در دست نیست که آیا احرامش برای عمره تمتع باطل است یا می تواند آن را به عنوان حج افراد قرار دهد، گرچه در استفتائات حکم به بطلان احرام برای حج افراد شده، اگر زن در وقت احرام حایض بود و گمان می کرد تا آخر وقت پاک نمی شود و بعداً کشف خلاف شد.

آیه الله سبحانی: و اگر قصدش انجام وظیفه بوده باشد، کفایت می کند و در صورت التفات اگر به نیت عدول، قصد عمره تمتع کند اشکال ندارد.

[۴]. آیه الله خامنه ای: به حاشیه مسأله ۲۲۱ مراجعه شود.

آیه الله زنجانی: اگر به قصد انجام وظیفه، محرم شده و خیال کرده وظیفه اش عمره تمتع است، احرامش احرام حج افراد خواهد بود؛ و در غیر این صورت احرامش باطل است و باید مطابق حاشیه مسأله ۲۱۵ رفتار نماید.

[۵]. آیه الله سبحانی: آیه الله مکارم: ولی بهتر اجتناب از این گونه کارهاست.

[۶]. آیه الله صافی، آیه الله گلپایگانی: اگر چه به گفتن ترجمه آن باشد و نایب هم بگیرد رجاء که از طرف او بهطور صحیح بگوید.

[۷]. آیه الله اردبیلی: نایب گرفتن لازم نیست، هر چند مطلوب است.

آیه الله بهجت: شخص گنگ و لال با انگشت خود همراه با نیت قلبی به تلبیه اشاره نموده و زبان خود را حرکت دهد و اگر ممکن نباشد که این کار را خودش انجام دهد نایب بگیرد که به جای او تلبیه بگوید. (مناسک، مسأله ۱۸۰).

آیات عظام تبریزی، خوبی، زنجانی، فاضل، مکارم: بهتر است نایب هم بگیرد.

آیه الله سبحانی: لال و کر مادر زاد زبان خود را مانند کسانی که «لبیک» می گویند حرکت دهد و با انگشت اشاره کند و اگر برای عارضه ای زبان او بند آمده باشد با اخطار در قلب به شیوه ای که گفته شد عمل کند.

آیه الله سیستانی: اگر در اثر عارضه ای لال شده است و الفاظ تلبیه را می داند، به مقداری که می تواند تلفظ کند و اگر نتواند زبان و لب را به آن حرکت دهد و همراه با آن در قلب اخطار نماید و با انگشت به آن اشاره کند و اگر لال و کر مادر زاد است و مانند آن، پس زبان و لب را مانند کسانی که تلفظ می کنند حرکت دهد و با انگشت اشاره کند.

[۸]. آیات عظام تبریزی، خوبی، زنجانی، سیستانی: مانعی ندارد. (مستفاد از تعلیقه عروه، ج ۲، ص ۲۴۰).

آیه الله سبحانی: نیت عمدی اشکال دارد.

[۹]. آیه الله مکارم: معمولاً از همین قسم است.

[۱۰]. آیه الله زنجانی: اگر خیال می کرده تلبیه را صحیح می گوید در عمره تمتع به حاشیه مسأله ۲۶۳ و در حج تمتع به حواشی مسأله ۹۴۷ تا ۹۴۹ عمل کند.

آیه الله فاضل: با توجه به اینکه عالم به حکم بوده، اگر نسبت به موضوع جاهل بوده؛ یعنی نمی دانسته تلبیه را غلط می گوید، حکم ترک احرام از روی جهل و سهو را دارد که حکم آن در مسأله ۲۹۰ گذشت.

[۱۱]. آیه الله بهجت: به مسأله ۲۱۵ و ۲۶۳ و ۲۹۰ مراجعه شود.

برای اطلاع از نظریه مراجع، به ذیل مسأله ۲۱۵ مراجعه شود.

آیه الله تبریزی، آیه الله خوبی: اگر در احرام عمره بوده، صحت عمل او خالی از اشکال نیست و باید احتیاط کند.

آیه الله سبحانی: اگر کسی تلبیه را غلط بگوید و محرم شود و اعمال عمره را انجام دهد، چنانچه از روی عمد باشد عمره او باطل است و در صورت فراموشی یا ندانستن مسأله احتیاطاً عمره را دوباره انجام دهد و اگر در احرام حج است چنانچه در اثناء متوجه شود آن را صحیح بگوید و چنانچه در پایان عمل ملتفت شود بعید نیست که عمل او صحیح باشد.

آیه الله سیستانی: اگر به مقدار تمکن تلبیه را گفته است و غلط بودن آن به حدی نبوده است که صدق تلبیه نکند، چیزی بر او نیست. در غیر این صورت، اگر در احرام عمره باشد بنا بر احتیاط واجب عمل باطل است و اگر در احرام حج باشد صحیح است.

[۱۲]. آیه الله زنجانی: حکم مسأله قبل را دارد.

[۱۳]. آیه الله اردبیلی: عمره تمتع او صحیح است ولی چنانچه در احرام حج تلبیه او اشکال داشته باشد، در فرض مسأله بنابر احتیاط واجب در همان جا که هست تلبیه بگوید و حج را تمام کند و چنانچه حج او واجب بوده، به این حج اکتفا نکند.

[۱۴]. آیه الله بهجت: به مسأله ۲۹۰ مراجعه شود.

آیه الله تبریزی، آیه الله خویی: صحت عمل خالی از اشکال نیست و باید احتیاط نماید.

آیه الله فاضل، آیه الله گلپایگانی: این احتیاط استحبابی است.

آیه الله سبحانی: ذیل سؤال ۲۹۷ گذشت که صحت بعید نیست.

آیه الله سیستانی: اگر تلبیه را به مقدار تمکن ادا کرده است و غلط بودن آن به اندازه ای نیست که صدق تلبیه نکند، عمل صحیح است. در غیر این صورت، اگر تلبیه عمره را غلط گفته است عمل او بنابر احتیاط باطل است و اگر تلبیه احرام حج باشد همانجا تلبیه بگوید و عملش صحیح است.

[۱۵]. آیه الله نوری: با کمال میل و شوق اجابت می کنم دعوت تو را، خدایا! با کمال میل و شوق اجابت می کنم، اجابت می کنم دعوت تو را با کمال میل و شوق، شریکی نیست مر تو را، با کمال میل و شوق اجابت می کنم، اجابت می کنم تو را.

[۱۶]. آیه الله بهجت: در هر دو مورد به زاید از مؤونه سنه، خمس تعلق می گیرد.

آیه الله تبریزی، آیه الله خویی: اگر سال بر آن گذشته باشد، لازم است خمس آن را بدهد.

آیه الله سبحانی: اما اگر با مقداری تفحص وضع آن پولی که با آن لباس احرامی را خریده و یا می خواهد بخرد مشخص می شود باید تفحص کند.

آیه الله سیستانی: بنا بر احتیاط واجب باید با حاکم شرع به نسبت احتمال مصالحه کند.

آیه الله فاضل: و این در صورتی است که وجوهات شرعی را به عنوان شهریه گرفته باشند، اما اگر به عنوان استحقاق یا خدمات دینی گرفته اند و سال بر آن گذشته است باید خمس آن را بدهند.

[۱۷]. آیه الله اردبیلی: و بنا بر احتیاط واجب (در احرام عمره تمتع یا مفرده) هر چقدر که می تواند به سمت میقات باز گردد.

[۱۸]. تفصیل این مسأله در ذیل مسأله ۲۱۵ گذشت.